

Ladánybene Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2009. november 23-i ülésére

Tárgy: Előterjesztés a 2010 évi Költségvetési koncepcióról

Az előterjesztést készítette:

Abonyiné Fekete Katalin
gazdálkodási előadó

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

Pénzügyi és Ellenőrzési
bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Kutasiné Nagy Katalin
megbízott jegyző

Kutasiné Nagy Katalin
megbízott jegyző

Előterjesztés

Ladánybene Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2009. november 23-i ülésére

Tárgy: Ladánybene Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2010. évi költségvetési koncepciója

Iktatószám.: -1/2009

Az Államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv. 70.§. előírása értelmében a polgármesternek november 30-ig kell a Képviselő-testület elé benyújtania a jegyző által elkészített következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót. E kötelezettségnek eleget téve, a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően, az abban foglalt határidőt betartva kerül benyújtásra, illetve megtárgyalásra a következő évi költségvetési koncepció. Mivel kényszerpályán mozog a magyar költségvetési politika, valós választási lehetőségei nincsenek. Ez a sodródó bizonytalanság az egyik legnagyobb, a finanszírozás adataiban is jól látható kockázati tényező. Véleményem szerint ilyen bizonytalan körülmények között önkormányzatunknak még nem kellett koncepciót készíteni. Ezt a helyzetet a mindenki által ismert pénzügyi és az annak következményeként jelentkező és egyre jobban érezhető gazdasági válság idézte elő, illetve tetézte a korábban is jelen levő nehéz gazdasági helyzet. Ez a megállapításom azonban jelenleg – s ezt örömmel jelentem be – önkormányzatunkra nézve az ésszerű és takarékos gazdálkodás miatt nem érezhető annyira számottevően.

A koncepció készítésének időpontjában nagyon kevés konkrét információ áll az önkormányzat rendelkezésére. Ezért a koncepció kialakításánál mind az állami normatívák, mind pedig az egyéb támogatási tételek vonatkozásában, sok esetben tájékozatlanok, illetve bizonytalanok vagyunk. Azt mindenképpen tudjuk, hogy a pénzügyi válság, valamint az azt követő gazdasági válság ismeretében sok jóra nem számíthatunk. Mindezek ellenére a legfontosabb célok meghatározásához figyelembe vettük az érvényben lévő korábbi testületi határozatokat, és az ide vonatkozó hatályos felsőbb szintű jogszabályi előírásokat is. Mivel a koncepció készítés időpontjában mind a bevételi források, mind pedig a kiadási tételek nagyságrendje még nem teljes körűen ismert, a tételes számszaki előterjesztéssel még nem áll módomban előállni. Ez alól kivételt képeznek az önkormányzat saját bevételei, amelyeket megpróbálunk becslés alapján megállapítani, illetve számszerűsíteni. Néhány gondolatlan szeretném érzékeltetni a helyi önkormányzatok 2010. évi forrás szabályozását:

Helyi önkormányzatok támogatása

A helyi önkormányzatok támogatását a központi költségvetési kapcsolatkból származó források – állami hozzájárulások és támogatások, az átengedett személyi jövedelemadó, továbbá az EU-s források társfinanszírozása – valamint az Európai Unióból érkező támogatások együttesen határozzák meg. Törvényjavaslat önkormányzati gazdálkodást meghatározó rendelkezéseit, a gazdálkodás pénzügyi feltételrendszerét áttekintve megállapíthatjuk, hogy 2010-ben is elmarad az önkormányzatok gazdálkodásának átfogó reformja.

A feladat és hatásköri rendszer lényegi változtatására nem kerül sor, a gazdálkodás pénzügyi feltételrendszere alapvetően változatlan. A feladatellátás vonatkozásában változást jelent viszont, hogy a helyi iparüzési adó bevétele egy bizonyos időponttól kezdve az állami

költségvetésbe folyik be az APEH-en keresztül. Azt azonban még nem tudjuk, hogy ez a jövő évben egyáltalán jelent e és mekkora feladat csökkenést.

A helyi önkormányzatok központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételei együttesen a 2009. évi bázis előirányzathoz viszonyítva csökkennek. A központi költségvetés fő számaait a Parlament már elfogadta. Ebből kiderül, hogy az Önkormányzatok finanszírozása összességében 70.milliárd forinttal kevesebb, mint az előző évi. Jelenlegi információink szerint például az oktatási normatívák annyival csökkennek, mint amennyi a közteher csökkenés (TB járulék) összege. Az átengedett személyi jövedelemadó helyben maradó része Önkormányzatunknál az előző évihez képest 10,5%-al csökken. Azt jelen pillanatban még megbecsülni is nehéz lenne, hogy ezen belül egyes önkormányzatok milyen mértékben részesednek az átengedett SZJA további forráselemeiből. Úgy gondolom, hogy hasznos dolog óvatosnak lennünk, mert így elkerülhetünk esetlegesen adódó kellemetlen meglepetéseket is.

Bevételek várható alakulása:

Állami támogatások

Az önkormányzatok forrásszabályozásának főbb jellemzői a jövőben is a normativitás és a feladatarányosság.

Az állami támogatások aránya a következő évben is meghatározó nagyságrendet képvisel a bevételi források között. Ezért egyáltalán nem mindegy, hogy a támogatás mértéke hogyan változik. Előzetes információk alapján és a költségvetési tárgyalások jelenlegi szakaszának megfelelően a normatív támogatások fajlagos értékei csökkennek. A jelenlegi információk csak arra elegendőek, hogy megbecsüljük a normatív támogatások várható nagyságrendjét, de úgy tűnik, hogy önkormányzatunk sajnos egy minimális szintű normatív támogatás csökkenéssel is elégedett lehet. Attól függetlenül, hogy 2010. évben sem számolunk oktatási normatív támogatásokkal, nem mindegy, hogy azok mértéke hogyan alakul, mert a működés során támogatásokkal és saját bevétellel nem fedezett részt önkormányzatunknak a gesztor intézmény felé meg kell téríteni. Sajnos az már biztosnak tűnik, hogy az oktatást érintő kistérségi támogatás csökkenni fog, amely önkormányzatunkra nézve forráscsökkenést jelent közvetett módon, mert ezt a támogatást a gesztor intézmény kapja, de a támogatás csökkenést meg kell finanszíroznunk.

Személyi jövedelemadó

A törvény szerint a személyi jövedelemadóból a helyi önkormányzatokat – a korábbi évekkal azonos arányú – 40%-os részesedés illeti meg. Ez azt jelenti, hogy a településre kimutatott személyi jövedelemadó 8%-a illeti meg közvetlenül a települési önkormányzatot. A további 32% pedig a különböző jogcímenek, lakosság-szám arányosan és az intézményben ellátottak után, valamint a települési önkormányzatokat – a bevételeiben meglévő aránytalanságok csökkenését szolgáló – jövedelem-differenciálódás mérséklése címén illeti meg. Az átengedett személyi jövedelemadó a központi költségvetés alapján, mint már említettem 10,5%-al csökken az előző évihez képest. Amennyiben hasonló mértékű csökkenés következne be az SZJA többi eleménél is, akkor az önkormányzatunknál aránylag kedvezőtlen helyzet alakulhat ki ennél a forrás nemnél. Ez azért is lényeges a jelenlegi helyzetünkben, mert a költségvetésből származó forrásaink zömét az említett támogatás teszi ki.

Gépjárműadó

A gépjárműadó bevétele az önkormányzat összes bevételeinek 2009 évtől kezdve több mint 17%-át teszi ki, tehát jelentős bevételi forrássá minősült. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. tv. alapján a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 100%-a továbbra is az önkormányzatot illeti meg. Mivel adó mérték emelés történik, lényegében az előző évi bevétel nagyságrendjével, illetve jó esetben szerény növekedéssel is számolhatunk. Ez számszakilag azt jelenti, hogy kb. 15 millió Ft lesz a gépjárműadó bevétel.

Egyéb adók és bírságok

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni – a települési önkormányzat által beszedett – személyi jövedelemadó 100%-a a földterület fekvése szerinti települési önkormányzatot illeti meg az eddigieknek megfelelően. Itt meg kell azonban jegyezni, hogy eddigi ilyen címen bevételhez az önkormányzat nem jutott.

A települési önkormányzat jegyzője által külön jogszabályban meghatározott esetben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege, környezetvédelmi felügyelőség által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30%-a az illetékes települési önkormányzatot illeti meg.

A szabálysértési pénz – és helyszíni bírságból származó önkormányzati költségvetési elszámolási számlára, vagy annak alszámlájára érkezett bevétel 100%-a – független a jogerős kiszabást végző szervtől – az önkormányzatot illeti meg.

Ezek a forrásnemek a 2009. évben eddig 364.e Ft bevételt jelentettek az önkormányzat számára, amely nem jelentős bevétel, de azért foglalkozunk vele a koncepcióban, mert bármikor előfordulhatnak ilyen bevételek és így 2010 évre 500e Ft összeggel számolunk.

Helyi adók

A saját bevételeink kb. 12% át tette ki eddig a helyi iparüzési adó. Ennél a bevételi forrásnál azonban, mint már korábban jeleztem, lényeges változás következik be. Ez azt jelenti, hogy 2010. évben ezt az adónemet a jogszabályi változásoknak megfelelően nem közvetlenül az önkormányzatok, hanem az APEH fogja kezelni. Sajnos várhatóan ez a bevételi forrás is csökkenni fog, amelynek valószínűségét a Pénzügyminiszter jelentette ki. Ennek ellenére bízunk abban, hogy ez az adó bevétel, amely valószínűleg részben helyi adóként, részben pedig más adónem formájában, de bázis szinten befolyik az Önkormányzat forrásai közé, amelynek összege kb. 10.millió Ft lehet. A helyi adók közül lényegesen kisebb jelentőséggel bír a magánszemélyek kommunális adója. Ennek bevétele a 2009. évi szinten tervezhető 1.100e. Ft értékben. Többletbevétellel nem számolunk.

Alaptevékenység bevételei és egyéb bevételek

Ezek a bevételi források nem meghatározó jelentőségűek, de azért nem is elhanyagolhatóak (bérleti díjak, stb...), hiszen várható nagyságrendjük következő évre közel 3.millió Ft.

Mivel a központi költségvetési támogatások az önkormányzatok dologi kiadásainak növelésére forrástöbbletet nem tartalmaznak, a saját bevételek növelésének jelentősége megnövekszik. Ezért törekedni kell arra, hogy minden lehetséges eszközt kihasználjunk ezen források növelése érdekében.

Előző évi pénzmaradvány

Ebben az évben is számolhatunk jelentősebb összegű pénzmaradvánnyal, amely nagy megnyugvást jelenthet az önkormányzat számára, mert jelentősen hozzájárulhat a pénzügyi stabilitás megőrzéséhez. Amennyiben a helyi iparüzési adó és a gépjárműadó 2009. évi teljesülése eléri, vagy meghaladja az előirányzatot, akkor véleményem szerint 5 millió Ft összegű feladattal nem terhelt pénzmaradvánnyal számolhatunk. Ezen kívül számolhatunk 13,5. millió Ft összegű feladattal terhelt pénzmaradvánnyal, amely az Óvoda befejezéséhez és a játszótér felújításához biztosít fedezetet, önerőt.

Felhalmozási célú bevételek

A felhalmozási bevételek különböző tárgyi eszközök, és egyéb önkormányzati vagyron esetleges értékesítéséből befolyt összeg lehet, ill. a jövő évi pályázatokon elnyerhető támogatások összege. Mivel a leírt források teljesen bizonytalanok, még megbecsülni sem lehet, illetve nem merem a nevezett források összegét forintosítani.

Kiadások várható alakulása

Az előzőekben ismertetett bevételi lehetőségek figyelembevételével állítottuk össze elképzeléseinket a kiadások alakulásáról. A helyzetet reálisan mérlegelve – konkrét számok ismerete nélkül – megállapítható, hogy az önkormányzat helyzete nem reménytelen, de nehéz. Elképzelhető ugyanis, hogy rosszabb esetben az önkormányzat bevételei csökkennek, jobb esetben pedig szinten maradnak. A jelenlegi helyzet így arra ösztönöz bennünket, hogy óvatosan kezeljük a jövő évi költségvetést a kiadások vonatkozásában is. Külön megemlíteném, hogy a korábbi költségvetési koncepciókhoz képest nagy veszélyt rejteget a kialakult pénzügyi és gazdasági válság okozta infláció és az ezzel összefüggő egyéb gazdasági körülmények hatása.

Személyi juttatások alakulása

A központi irányelvek kötelező bérnövekedéssel nem számolnak. A makrogazdasági prognózisok szerint a költségvetési szférában a reálkeresetek nem növekednek. Ami a szabályt illeti:

- marad a 2009-ben hatályos közalkalmazotti illetménytábla, valamint a köztisztviselői illetményalap;
- megszüntetésre kerül a 13. havi illetmény jogintézménye;
- a bérrendszerekben a soros előremenetelek hatása jövőre is érvényesül.

Az oktatási intézménynél dolgozó közalkalmazottak személyi juttatásait és az ezzel kapcsolatos egyéb kiadásokat pénzeszköz átadás formájában, jövő évben is az eddigi gyakorlatnak megfelelően meg kell finanszírozni a Kunadacsi Önkormányzat felé. Minden nehézség ellenére szeretnénk elkerülni, hogy létszámleépítésre kerüljön sor. A személyi juttatások vonatkozásában lényeges változás következett be 2008 évtől, mert az intézmény személyi juttatásai közvetlenül nem érintik az önkormányzat költségvetését. Ennek ellenére abszolút nem közömbös, mert a tagintézményre jutó normatív támogatások és egyéb saját bevételek és kiadások közötti különbözetet az önkormányzatunknak kell finanszírozni. 2010. évben némi gyógyírt jelenthet az a jogszabályi változás miatt bekövetkező nettó átlagkereset növekedés, amely a személyi jövedelemadó módosításának a következménye. Ennek az a lényege, hogy a legalacsonyabb mértékű adókulcs alá eső személyi juttatás sávhatárát 5.millió

Ft-ra felemelték. Az is igaz azonban, hogy változik az adóalap számításának módja is, amely szuperbruttósítást jelent.

Munkaadót terhelő járulékok

A munkaadót terhelő társadalombiztosítási járulékok mértékei 2010 évben az előző évhez képest 5%-al csökkennek. Tehát ez azt jelenti, hogy ezen kiadások az előző évhez képest csökkennek, de sajnos, mint már említettük ezt a csökkenést a normatívák csökkentésével vissza is veszik.

Dologi kiadások

A dologi kiadások központi költségvetési hozzájárulásból történő emelésére – hasonlóan a korábbi évekhez – az elkövetkező évben sem lesz lehetőség. E kiadások bővülése a helyi bevételi lehetőségek fokozottabb kiaknázása révén valósulhat meg, illetve még tovább kell szigorítani e téren a takarékoskosságot, valamint az olcsóbb beszerzési lehetőségek kihasználását. Amennyiben a források mégis lehetővé tennék, akkor mindenképpen célszerű és indokolt lenne egy inflációt követő növekedést megvalósítani. Ez fokozottan vonatkozik az energiahordozók költségeire. Ami a dologi kiadások növelését még indokoltabbá teszi az, hogy 2009. évben 5%-al növekedett az ÁFA mértéke.

Szociális kiadások alakulása

A szociális és gyermekjóléti ellátás esetében 2010-ben az előző évhez képest várhatóan 4-5%-os támogatás csökkenéssel számolhatunk. A nyugdíj minimum összege várhatóan továbbra is 28.500 Ft lesz. A pénzbeli és természetbeni juttatások esetében 2009-ben megkezdett új közfoglalkoztatási program folytatódik, ahol a közfoglalkoztatási törvény szerint ténylegesen kifizetett költségek 95%-át igényelhetjük vissza a költségvetésből. Amennyiben az állami foglalkoztatási szolgálat, sem foglalkoztatást sem képzést nem tud nyújtani, és az önkormányzat sem szervezi meg a közfoglalkoztatást, úgy az önkormányzat új ellátást, un. rendelkezésre állási támogatást biztosít, amelynek összege a nyugdíjminimummal megegyező.

Sport és egyéb szervezetek támogatása

Mint minden kiadási tétel nagyságrendjét, úgy ezt is befolyásolják a rendelkezésre álló források. Mivel önként vállalt feladatokról van szó bázisszinten történik a tervezés, azaz a 2009. évi előirányzati szinten.

Felhalmozási kiadások

Az intézmények működtetése (attól függetlenül, hogy részben tagintézményi formában működnek) – tehát általában a működőképesség biztosítása – mindenképpen prioritást élvez, ugyanis itt a kötelező feladatok végrehajtásáról van szó. Ezért felhalmozási kiadásokra csak a működési kiadások biztosítása után megmaradó források használhatók fel. Ezen kívül – amennyiben nem kell működtetésre fordítani – a felhalmozási forráskeretet bővíti a különböző tárgyi eszközök, egyéb önkormányzati vagydon esetleges értékesítéséből befolyt összeg, pályázati összegek. Amennyiben a működési költségek biztosítása mellett lehetőség nyílik felhalmozásra, akkor javaslom, hogy a következő beruházások mindenképpen élvezzenek prioritást.:

- Óvoda felújítása (10.500 eFt Uniós támogatás , melynek önrésze 2.735eFt és 10.000 eFt összegű pénzmaradvány az új Óvoda befejezésére)

- Pályázatos beruházások (játsszótér) esetén saját erő biztosítása (3.500 eFt összegű pénzmaradvány)

Tartalék alakulása

A költségvetés összeállítása illetve a tervezés során mindenképpen törekedni kell arra, hogy valamilyen mértékű tartalék rendelkezésre álljon az önkormányzat részére. Erre nagy szükség van a tervezés során nem ismert, menet közben jelentkező különböző többletkiadások, vagy bevételecsökkenések fedezetére. Ezen kívül – amennyiben nem rendelkezünk tartalékkal – szinte lehetetlenné válik a különböző pályázatokon való részvétel.

Összegezve

Az eddigiekben ismertetett feltételrendszer a parlament elé terjesztett törvénytervezet alapján került előterjesztésre. Azonban a koncepció készítés időpontjában még olyan kevés konkrét információval, illetve ismeretanyaggal rendelkezünk, hogy a koncepció mind a bevételi oldalról, mind pedig a kiadási oldalról eléggé megalapozatlannak tűnhet. Várható, hogy a koncepció alapját képező ismeretekhez képest az adatok, szabályozások bizonyos része módosulni fog az önkormányzatok tekintetében is. Reméljük, hogy ezek a módosulások önkormányzatunkra nézve kedvező hatást fognak jelenteni.

A 2010. évi költségvetés előkészítésének jelenlegi szakaszában, mostani ismereteink szerint elmondható, hogy az előző évhez képest még nehezebb helyzetben vagyunk. Ennek alapvető oka az, hogy a források – főleg, amelyek az állami támogatásokat illetik – csökkenésével kell számolnunk.

Enyhítheti helyzetünket az a tény, hogy várhatóan nagyobb összegű pénzmaradvánnyal számolhatunk. Az év hátralévő részében (lényegében egy hónap) mindent meg kell tenni, hogy ez az összeg minél nagyobb legyen.

Természetesen az előzőekben ismertetett koncepció az önkormányzat egészére vonatkozik, tehát benne foglaltatik az önkormányzat társult intézménye is.

Mindenféleképpen el kell érni, hogy feladataink végrehajtásához sem rövid, sem pedig közép vagy hosszabb távú hitel felvételéhez ne kelljen folyamodni. Ez alól kivételt képezhet a bevételek és kiadások nem azonos időben való teljesülése miatti folyószámlahitel igénybevétele.

Az előterjesztésben foglaltak alapján kérem, szíveskedjenek megvitatni a 2010. évi költségvetési koncepciót és a tervezési elvek meghatározásával döntsenek a költségvetési tervezés további menetéről.

Ladánybene, 2009. november 09.

Kardos Attila
polgármester sk.

Határozati javaslat

..../2009.(....)

Ladánybene Község Önkormányzata

Képviselő-testületének 2010. évi költségvetési koncepciója

Határozat

Ladánybene Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megvitatta a 2010. évi költségvetési koncepciót és a tervezői munka további feladatait az alábbiak szerint határozta meg:

A költségvetés véglegesítése során a következő alapelveket kell érvényesíteni:

- a bevételek tervezésénél reálisan számba vehető és teljesíthető előirányzatok kialakítására kell törekedni;
- a tagintézmények, valamint az egész önkormányzat működési feltételeinek biztosítása elsőbbséget élvez;
- új fejlesztés csak megfelelő pénzügyi fedezet esetén kezdhető;
- törekedni kell arra, hogy a 13. havi bérek megszűnése miatti kereset csökkenés ne okozzon a feladat ellátásban problémát, létszám leépítés nem kerül betervezésre;
- törekedni kell arra, hogy a dologi kiadások legalább inflációt követő növekedése beépüljön a következő évi költségvetésbe, az ÁFA növelés miatti áremelkedés hatása érvényesüljön;
- törekedni kell a fejlesztési célú források feltárására annak érdekében, hogy a szükségszerűen felmerülő beruházási, felújítási feladatok végrehajthatók legyenek;
- az előre nem látható esetek kezelhetősége és a pályázatokon való részvételek érdekében a költségvetésben általános tartalékot kell képezni.

Felelős: Képviselő-testület, polgármester

Határidő: 2009. november 23.

2010. február 15.

Ladánybene, 2009. november 09.

Kardos Attila
polgármester sk.